

СЕКЦІЯ 25. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

НАРОДНА ХУДОЖНЯ ТВОРЧІСТЬ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Анучина Л.В., Грицаненко В.Г.

*Національний юридичний університет ім. Я.Мудрого,
Харківська державна академія культури,
м. Харків*

Ще донедавна в колах інтелектуалістів, високоповажних поцінувачів художнього все, створено народними майстрами, мало усталене, безапеляційно визначене як примітив. Продукувалися ці зразки в контекстах, контактах зі зразками професійного художнього творення. Ситуація системного розгардіяшу і контраверсійності (краще поліверсійності) щодо народного художнього творення в цілому, його місця, ваги, ролі в інформаційному суспільстві породжує відчутні теоретичні неузгоди (для критиків), концептуально-творчу розгубленість (для митців), естетичну дезорієнтацію (для споживачів). Йдеться про ідеї, змісти буття, концепції, концепти, символи, конкретику життєвих ситуацій, феномена предметно-природного світу, а особливо опредмечені ілюзії – повтори цього, витворені мистецтвом. Сучасні культурологи вважають це однією з найприкметніших рис сучасної цивілізації

У прагматах і раціях свого поступу інформаційне суспільство надає перевагу завершеним, стабільним, організованим системам. Коли їй доводиться зіштовхуватися з навалом розрізненого і деструктивного, втрачати навички інтелектуального протистояння в хаотичних динаміках безладу, ця цивілізація в пошуках критеріїв, ціннісних орієнтирів починає вишукувати принципи усистемлення, вибудовувати ієрархії, укладати семантичні й семіотичні ряди тощо. Усе це – шлях до ілюзії впорядкованості, усталеності буття, конформістського спокою, психологічного комфорту, так би мовити передбачуваності, а, може, й до спрощеності дійсності.

Але народна художня творчість – явище масштабне, важко охоплене, навіть грандіозне. Мало хто не погодиться з тезою: те, що умовно називаємо «наїв», «примітив» у багатьох своїх вимірах не є примітивом, невиразним, нековирним, недоладно зліпленим на узбіччях майстризму. Тому потрібно дивитися на народну художню творчість очима серця її творця, людини витонченої душі, неупередженої формально-академічними настановами, вивільненої від існуючих професійних доктрин. Народна творчість долучає нас до найсокровенного, найголовнішого, в ньому втілюються те, що сьогодні визнано як архетипичне, що співзвучне з ментальними рефлексіями української нації.